

Cuma Hutbesi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(...)الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي

وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا (...)

وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

تَرَكْتُ فِيكُمْ أَمْرَيْنِ لَنْ تَضِلُّوا مَا تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا

كِتَابَ اللَّهِ وَسُنَّةَ نَبِيِّهِ.

Hz. Muhammed'in Vasiyeti: Veda Hutbesi

(06.06.2025)

Kardeşlerim! Aziz Müminler!

Takvimler Miladi 632 yılını gösteriyordu. Zilhicce ayının huzur veren günleriydi. Peygamberimiz (s.a.s.), ashabıyla birlikte Hac ibadetini yapmak üzere Mekke'ye gelmişti. Kalpler aynı heyecanla atıyor, diller tek bir ağızdan 'Lebbeyk Allahümme Lebbeyk' diye haykırıyordu.

Yüz bini aşkın Müslüman, Allah Rasûlü'nün etrafında bir rahmet halkası oluşturmuş, onun mübarek ağzından dökülen veda hutbesini dikkatle dinliyordu. Gelin, Peygamberimizin hem insanlığa hem de tüm ümmetine yönelik bu son vasiyetini sanki bizzat Peygamberimizden işitiyormuşuz gibi içtenlikle dinleyelim:

Ey insanlar! Rabbiniz birdir, atanız da birdir. Bütün insanlar Âdem'den gelmiş, Âdem de topraktan yaratılmıştır. Beyazın siyaha, siyahın da beyaza hiçbir üstünlüğü yoktur. Allah katında üstünlük sadece takva ilemdir.¹ **Ey insanlar!** Mekke nasıl mukaddes bir şehir ise, bu gününüz ve bu ayınız nasıl dokunulmaz ve saygın ise, kanlarınız, mallarınız, şeref ve haysiyetiniz de aynı şekilde saygındır, dokunulmazdır.²

Dikkat edin! Her suçlu cezasını bizzat kendisi çekecektir. Hiçbir anne baba, çocuğunun suçundan dolayı sorumlu tutulamayacağı gibi; hiçbir çocuk da ailesinin yaptığından dolayı ceza çekemez.

Bilin ki! Müslüman, Müslüman'ın kardeşidir. Müslüman'a, gönül rızası olmadan kardeşinin malı helâl değildir. Her türlü faiz kaldırılmıştır; ayağımın altındadır. Ancak anaparanız sizindir. Tüm kan davaları da kaldırılmıştır. Kimseye haksızlık etmeyin, kimseden haksızlık da görmeyin.³

Ey insanlar! Kadınların haklarına riayet etmenizi ve bu hususta Allah'tan korkmanızı tavsiye ediyorum. Çünkü siz, eşlerinizi Allah'ın emaneti olarak aldınız ve Allah'ın adını anarak nikâh kıyıp kendinize helâl kıldınız.⁴ Dikkat edin! Sizin kadınlar üzerinde hakkınız olduğu gibi onların da sizin üzerinizde hakları vardır. Sizin kadınlarınız üzerindeki hakkınız, sevmediğiniz kimseleri evinize almamaları ve onlarla sohbet etmemeleridir. Onların sizin üzerinizdeki hakkı ise, onların en güzel biçimde giyinmelerini ve geçimlerini sağlamanızdır."⁵

Ey Müminler! Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun. Beş vakit namazınızı kılın. Ramazan ayında orucunuzu tutun. Mallarınızın zekâtını verin. Yöneticilerinize itaat edin ve böylece Rabbinizin cennetine girin.⁶

Size iki emanet bırakıyorum. Onlara sınırsız sarıldığınız sürece yolunuzu asla şaşırmasınız: Bunlar, Allah'ın Kitabı Kur'an ve Peygamberinin sünnetidir.⁷

Rabbim, bizleri peygamberimizin bu tavsiyelerine uyan kullarından eylesin. Rabbim, bu mübarek Kurban Bayramı hürmetine kalplerimizi arındırsın, gönüllerimizi birleştirsin. Bizi affına mazhar olan kullarından eylesin.

Hutbemi, Peygamberimizin bu Veda Haccından sonra nazil olan bir ayet ile tamamlamak istiyorum: **"Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim, size nimetimi tamamladım, sizin için din olarak İslam'ı uygun gördüm."**⁸

DİTİB Hutbe Komisyonu

¹ İbn Hanbel V, 411.

² Buhârî, İlim, 9; Müslim, Kasâme, 30.

³ Tirmizî, Tefsîru'l-Kur'ân, 9.

⁴ Müslim, Hac, 147.

⁵ Tirmizî, Radâ', 11.

⁶ Tirmizî, Sefer, 43.

⁷ Muvatta', Kader, 3.

⁸ Maide, 5/3.